

Reglur um verklag vegna uppljóstrunar starfsmanna um lögbrot eða aðra ámælisverða háttsemi í starfsemi Reykjavíkurborgar

6. maí 2021

Elín Blöndal
skrifstofustjóri á mannauðs- og starfsumhverfissviði

Reykjavíkurborg

Grundvöllur reglnanna

Lög nr. 40/2020, um vernd uppljóstrara

Skv. lögnum er m.a. sveitarstjórnnum skylt að setja reglur um verklag við uppljóstrun starfsmanna

-samráð við starfsmenn

Kveðið skal á um móttöku, meðhöndlun og afgreiðslu tilkynninga um hugsanleg lögbrot eða aðra ámælisverða háttsemi í starfsemi sveitarfélagsins

Reglurnar skulu vera aðgengilegar öllum starfsmönnum og mega á engan hátt takmarka rétt þeirra samkvæmt lögnum

Almennt um reglurnar

Unnar á vettvangi Innri endurskoðunar og mannauðs- og starfsumhverfissviðs

Kynning fyrir starfsmönnum og gefinn kostur á athugasemdum

Geyma meginreglur löggjafarinnar

Hugtök

Efnisreglur

Auk þess frekari leiðbeiningar um málsmeðferð innan borgarinnar

Markmið og gildissvið

- Stuðla að því að upplýst verði um lögbrot og aðra ámælisverða háttsemi í starfsemi Reykjavíkurborgar og þannig dregið úr slíkri háttsemi
- Gilda um starfsmenn sem greina í góðri trú frá upplýsingum eða miðla gögnum um lögbrot og aðra ámælisverða háttsemi í starfsemi Reykjavíkurborgar
- Meginregla að ytri uppljóstrun er að jafnaði ekki heimil nema innri uppljóstrun hafi fyrst verið reynd til þrautar

Hugtök

Sama hugtakanotkun og í löggjöfinni

- Innri uppljóstrun
- Ytri uppljóstrun
- Góð trú
- Ámælisverð háttsemi
- Starfsmaður

Sá sem hefur aðgang að upplýsingum eða gögnum um starfsemi Reykjavíkurborgar vegna hlutverks síns, þ.m.t. ráðinn, settur, skipaður, sjálfstætt starfandi verktaki, stjórnarmaður, starfsnemi, tímabundinn starfsmaður og sjálfboðaliði.

Innri uppljóstrun

- **Skylda** starfsmanna til uppljóstrunar í skilningi laganna/reglnanna
- Fer eftir mati starfsmanns hvert hann leitar með málið
  - Innri endurskoðun – rafræn vefgátt
  - Næsti yfirmaður eða yfirboðari hans
  - Lögregluyfirvöld eða aðrir opinberir eftirlitsaðilar
- Móttakanda er skylt að bregðast við
- Málsmeðferð

Innri uppljóstrun

Mánaðar frestur til að veita starfsmanni upplýsingar um hvort gripið hafi verið til athafna og þá hverra

Trúnaðar- og þagnarskylda um persónuupplýsingar uppljóstrara

- Nema afdráttarlaust samþykki sé veitt fyrir að leynd sé aflétt

Ytri uppljóstrun

- Þegar viðbrögð af hálfu Reykjavíkurborgar eða eftirlitsaðila eru ekki fullnægjandi
  - Starfsmaður sé í góðri trú og hafi réttmæta ástæða ástæðu til að ætla að um sé að ræða háttsemi sem getur varðað fangelsisrefsingu
- Í algjörum undantekningartilvikum er miðlun til utanaðkomandi aðila heimil án þess að innri uppljóstrun hafi átt sér stað
  - *Gildar ástæður* þurfa að vera fyrir hendi – brýnir almannahagsmunir

Vernd uppljóstrara

- Uppljóstrun telst ekki brot á þagnar- eða trúnaðarskyldu starfsmanns
- Óheimilt að láta starfsmann sæta óréttlátri meðferð vegna uppljóstrunar
- Réttur uppljóstrara til gjafsóknar komi til ágreinings fyrir dómi
- Starfsmaður nýtur verndar samkvæmt löggjöfinni eftir að starfssambandi hans/hlutverki lýkur hjá borginni